

Aankondiging Vrijwillige transparantie vooraf

Actualisatie Ecologische
Sleutelfactoren

Inhoud

1	Actualisatie Ecologische Sleutelfactoren	2
1.1	Inleiding	3
1.2	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA)	3
1.3	Ecologische Sleutelfactoren	3
1.4	Voorgenomen werkwijze opdrachtverlening	4
1.5	Doel van deze aankondiging van vrijwillige transparantie vooraf	4
1.6	Benodigde expertisegebieden	5
1.7	Mogelijkheid tot reageren	5
1.8	Planning	5
1.9	Vervolg	6
1.10	Klachtenloket	6
1.11	Contact	7

1 Actualisatie Ecologische Sleutelfactoren

1.1 Inleiding

STOWA werkt aan de verdere ontwikkeling en actualisatie van de Ecologische Sleutelfactoren (ESF). In deze aankondiging van vrijwillige transparantie vooraf leggen wij uit op welke manier STOWA deze opdracht wil gaan vormgeven met behulp van verschillende specialistische marktpartijen. Ook wordt toegelicht op welke manier STOWA de markt hierover informeert en marktpartijen de gelegenheid biedt hun belangstelling en expertisen kenbaar te maken.

1.2 Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA)

STOWA is het kenniscentrum van de regionale waterbeheerders in Nederland. STOWA ontwikkelt, vergaart, verspreidt en implementeert toegepaste kennis die de waterbeheerders nodig hebben om de opgaven waar zij in hun werk voor staan, goed uit te voeren. Deze kennis kan liggen op toegepast technisch, natuurwetenschappelijk, bestuurlijk-juridisch of sociaalwetenschappelijk gebied.

Eén van de projecten waaraan wordt gewerkt betreft de actualisatie van de Ecologische Sleutelfactoren. Dit betreft een project binnen het programma Waterkwaliteit en Ecologie

1.3 Ecologische Sleutelfactoren

De Ecologische Sleutelfactoren (ESF's) helpen waterbeheerders inzicht te krijgen in het functioneren van het aquatisch ecosysteem en in de vraag in hoeverre er wordt voldaan aan de belangrijkste voorwaarden die nodig zijn voor een goede ecologische waterkwaliteit. De ESF's voor stilstaande wateren zijn ontwikkeld in de periode 2014-2018. In 2018-2019 zijn daar ESF's voor stromende wateren aan toegevoegd. De methodiek wordt sinds de totstandkoming breed ingezet door een grote groep gebruikers en vormt een belangrijk handvat bij het systematisch verbeteren van de ecologische waterkwaliteit. Om ervoor te zorgen dat de inhoudelijke kwaliteit van de methode up-to-date blijft en goed blijft aansluiten op de praktijk van het regionale waterbeheer kijkt STOWA welke nieuwe kennis geïmplementeerd moet worden en welke aanpassingen aan de methode gewenst zijn. Het doel van de actualisatie van de ESF's is: de toepasbaarheid van de systematiek als diagnostisch hulpmiddel verbeteren, de toekomstbestendigheid borgen en de communicatieve kracht versterken. Een succesvolle actualisatie van deze methodiek kenmerkt zich volgens STOWA door de inzet van gespecialiseerde en up-to-date kennis, draagvlak onder gebruikers en uniformiteit in uitwerking van producten

In een eerste fase is gewerkt aan een nieuwe basis. Het resultaat is een nieuwe, breed toepasbare set van tien ESF's. De voormalige set voor stilstaande wateren vormt de basis voor de nieuwe set, waarbij de sleutelfactor Stroming is toegevoegd en de sleutelfactor Context is komen te vervallen. De sleutelfactor Habitatgeschiktheid is gesplitst in de sleutelfactoren Waterchemie en Structuur.

Verder is besloten geen nummering meer te hanteren. De nieuwe set ESF's is als volgt:

In een volgende fase moeten de ecologische sleutelfactoren inhoudelijk worden uitgewerkt. Daarvoor organiseert STOWA een brainstormsessie waarvoor zij gericht een aantal organisaties heeft uitgenodigd om mee te denken. Indien uw organisatie niet is uitgenodigd en wel van mening is dat deze een waardevolle bijdrage kan leveren aan de actualisatie, krijgt u de mogelijkheid dit toe te lichten in een gesprek met het projectteam van STOWA. In de planning zijn de data hiervoor opgenomen. Na deze brainstorm is het voornemen over te gaan op opdrachtverlening.

1.4 Voorgenomen werkwijze opdrachtverlening

De expertise die nodig is om tot een actualisatie te komen is schaars en verspreid binnen de markt en niet verenigd in een partij. Hierom is het voornemen de werkzaamheden op te delen in verschillende inhoudelijke expertisedelen. Per expertisedeel wordt gekeken welke partij of partijen beschikken over deze kennis en ervaring.

Het opdelen van deze opdracht in kleinere, logisch afgebakende expertisedelen biedt belangrijke kansen:

- Betere inhoudelijke match. Specialistische partijen kunnen worden ingezet op hun kerndeskundigheid, wat de kwaliteit van de resultaten zal vergroten.
- Toegang tot een grotere markt. Ook kleinere en niche-partijen krijgen de mogelijkheid om bij te dragen, wat het innovatievermogen vergroot.
- Stimulerende kennisdynamiek. Door meerder partijen parallel te laten bijdragen ontstaan kruisbestuiving van inzichten en methodieken wat ten goede komt aan de totale opgave van ESF.
- Risicospreiding. Afhankelijkheid van één of een zeer beperkt aantal wordt voorkomen. Zowel inhoudelijk als organisatorisch.

Deze aanpak sluit goed aan bij de rol van STOWA als onafhankelijke kennisorganisatie, die kennisontwikkeling wil stimuleren en niet wil concentreren. Zo heeft STOWA dit ook in haar recent opgestelde beleid opgenomen.

1.5 Doel van deze aankondiging van vrijwillige transparantie vooraf

Met deze vrijwillige transparantie wil STOWA:

- de markt vroegtijdig informeren over de voorgenomen aanpak;

- inzicht verkrijgen in mogelijk beschikbare expertise;
- voorkomen dat relevante marktpartijen onbedoeld buiten beeld blijven;
- de gekozen werkwijze transparant en uitlegbaar vormgeven.

Deze aankondiging betreft nadrukkelijk geen aanbesteding, offerteaanvraag of uitnodiging tot inschrijving.

1.6 Benodigde expertisegebieden

Onderstaande expertisegebieden worden momenteel voorzien.

- Aquatische ecologie;
- Waterkwaliteit (ecologisch en chemisch);
- Ecotoxiciteit;
- Hydro(morfo)logie (in relatie tot ecologie);
- Praktische toepassing en implementatie;

Overige specialistische kennis relevant voor de ontwikkeling van ESF.

Bovenstaande expertises staan niet op zichzelf maar moeten worden beschouwd in relatie tot elkaar en in relatie tot het uitvoeren van een ecologische watersysteemanalyse en/of de bestaande ESF-methodiek en de nieuw te ontwikkelen methodiek zoals opgenomen in 1.3.. De definitieve afbakening van de werkzaamheden kan naar aanleiding van deze aankondiging van vrijwillige transparantie en marktconsultatie nog wijzigen.

1.7 Mogelijkheid tot reageren

Partijen die menen over relevante expertise te beschikken en mogelijk een bijdrage te kunnen leveren aan één of meerdere onderdelen van de werkzaamheden worden uitgenodigd hun belangstelling kenbaar te maken.

Geïnteresseerde partijen kunnen tot uiterlijk 25 september reageren door een korte beschrijving te sturen van:

- de relevante expertise;
- recente ervaring met minimaal 2 vergelijkbare opdrachten of projecten in de afgelopen 3 jaar;
- de mogelijke bijdrage aan de verdere ontwikkeling van de ESF-methodiek, specifiek op welke sleutelfactoren een kerndeskundigheid aanwezig is.

Deze beschrijving is maximaal ½ A4. Deze beschrijving kunt u via TenderNed versturen.

STOWA zal naar aanleiding van de reacties aanvullende gesprekken voeren die leiden tot mogelijke deelname.

1.8 Planning

Voor deze aanpak wordt de volgende planning beoogd.

Tabel 1: Planning aanbestedingsprocedure

Activiteit	Datum
Publicatie op TenderNed	Maandag 14 september 2026
Mogelijkheid tot aanmelden	Tot en met uiterlijk 25 september 2026
Intakegesprekken	29 september en 1 oktober
Brainstormsessie	medio oktober – medio november
Publicatie bekendmaking opdrachten (intern)	Begin januari 2027
Bezwaartermijn	Start na bekendmaking
Einde bezwaartermijn	20 dagen na bekendmaking
Definitieve gunning/ ingangsdatum overeenkomst	medio februari 2027

- Deze planning is onder voorbehoud van de uitkomsten van de brainstormsessie.

1.9 Vervolg

Na afloop van de reactietermijn bekijkt STOWA de ontvangen reacties en nodigt zij relevante partijen uit voor een gezamenlijke brainstormsessie.

Het doel van deze sessie is om, samen met inhoudelijke experts uit de markt, te onderzoeken op welke manier de verdere ontwikkeling en actualisatie van de Ecologische Sleutelfactoren (ESF) moet worden vormgegeven en op welke wijze deze disciplines het meest effectief kunnen en moeten samenwerken. Hierbij wordt specifiek gekeken naar de benodigde expertisegebieden, de onderlinge samenhang tussen werkzaamheden en de meest logische inrichting van de samenwerking.

Op basis van de uitkomsten van deze stap stelt STOWA de definitieve indeling van de werkzaamheden en expertisegebieden vast. Deze voorgenomen indeling wordt vervolgens openbaar bekendgemaakt, inclusief de wijze waarop STOWA voornemens is de verschillende werkzaamheden in de markt te zetten.

De mogelijkheid bestaat om in rechte op te komen tegen de voorgenomen gunningsbeslissing. Dat doet u door het aanhangig maken van een procedure in kort geding bij de voorzieningenrechter in Utrecht. De termijn hiervoor is 20 kalenderdagen na de verzenddatum van de beslissing. Deze termijn is een vervaltermijn, waarna de inschrijvers geen bezwaar meer kunnen indienen bij de rechter tegen het besluit. De bovenstaande bezwaartermijn van 20 kalenderdagen geldt ook in het geval dat opdrachtgever de aanbesteding stopzet. In dit laatste geval gaat de termijn in op het moment dat opdrachtgever u hierover heeft geïnformeerd u via een bericht in TenderNed. Ook hier geldt dat dit een vervaltermijn is.

Indien u besluit over te gaan tot het aanhangig maken van een procedure verzoekt opdrachtgever u vriendelijk om zo spoedig mogelijk een afschrift van de dagvaarding te e-mailen naar administratie@stowa.nl. Dit om ervoor te zorgen dat opdrachtgever tijdig op de hoogte is.

1.10 Klachtenloket

Alle belanghebbenden kunnen een klacht met betrekking tot deze aanbesteding indienen bij opdrachtgever. Opdrachtgever hanteert hierbij de standaard klachtenprocedure. Deze is te vinden via:

[Klachtafhandeling bij aanbesteden | Regeling | Rijksoverheid.nl](#)

In de klachtenprocedure van opdrachtgever kunt u nagaan of u als belanghebbende een klacht in kunt dienen op de daarin vermelde gronden.

Een klacht kunt u indienen bij het klachtenmeldpunt via administratie@stowa.nl.

De klacht wordt afgehandeld door personen die niet direct betrokken zijn (geweest) bij deze aanbesteding.

1.11 Contact

Mochten er vragen zijn over deze procedure dan kunt u deze stellen via de berichtenmodule in TenderNed.